

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOSINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Nașterea DOMNULUI în porfira Suferinței Poeților CRUCII

Prof. Dr. Gheorghe Constantin NISTOROIU

*„Cât de smerit și cât de puternic ești, Pruncule!
Judecata Ta e puternică, iubirea Ta e dulce;
cine Te-ar putea înțelege? Tatăl Tău e în cer și
Mama Ta pe pământ, cine Te-ar putea tâlcui?”*
(Sfântul Efrem Sirul)

Vibrările, urările și speranțele lor, destramă năframa-nserării din bezna închisorii în Noaptea ALBĂ, ce picură balsam peste rănilor, suferințele și strigătele celor mulți.

Poeții Crucii hărăziți de **Maica Domnului, Fecioara MARIA - VLAHERNA - CARPATINA**, adună în inimile evlavioșilor creștini, crâmpie de cer pe care înfloresc printre lacrimi și sânge, dăre de lumină răsfirate-n Colindele **NAȘTERII Domnului**.

Radu Ștefan Demetrescu - Gyr (1905-1975), **argeșean de aur, de Muscel**, a absolvit cu *Magna cum laudae* Facultatea de Litere și Filosofie. Conferențiar universitar, doctor în filologie, scriitor cu premii literare și academice, **devine cel mai mare poet al Crucii** și deținut politic religios, mărturisitor mistic. A creat în catacombele *Academiei - Aiud*, în cei **23 de ani de cercetare...**, sute de poezii în memoria sa, transmise memoriei confracților de suferință, care au îmbrăcat peste zeghea carcerală a regimului de exterminare, aura geniului, înveșmântată în sofianismul isihast al Filocaliei noastre carpatine.

Radu Ștefan Demetrescu-Gyr - Arhanghelul liric al Crucii, sfințit de mireasma dulce-sacră a CUVÂNTULUI, a prins în vârtoarea Jertfei și a Suferinței surghiunului feroasei temnițe habsburgo-tereziene Aiud, **zvâcnirea harică de sine**, ca o pasăre măiastră de nea, zmulă din cuibul tinereții sale, sub Clipa înflorită pe Iia Scutecelului de lumină al Ziurelului de Ziuă, ce i-a înfășat Celula, Zarca, Temnița în colindul pâlpâirilor de stele ale corului serafic de Sus, unit cu-al **Madrigalului** sacru de jos.

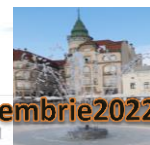
COLINDĂ

„A venit și-aici Crăciunul/ să ne mângâie surghiunul./ Cade albă nea/ peste viața mea,/ peste suflet ninge,/ cade albă nea/ peste viața mea,/ care-aici se stinge.//

Steaua prinde să lucească/ peste ieslea-mpărătească/ și din nou trei magi/ varsă din desagi/ smirnă și tămâie,/ îngerii de sus/ magilor le-a pus/ cerul sub călcâie.//

Lumea-n cântec se deșteaptă,/ pe Mesia îl așteaptă./ Zâmbete cerești/ intră pe ferești/ și în orice casă/ și în orice gând/ arde tremurând/ câte-o stea sfioasă.//

Numai temnița posacă/ a-mpietrit sub promoroacă./ Stăm în bezna grea,/ pentru noi nu-i stea,/ cerul nu s-aprinde,/ îngerii grăbiți,/ pentru osândiți/ nu aduc colinde.//

*Tremură albastre stele/ peste lacrimile mele./ Dumnezeu de sus/ în inimi ne-a pus/
numai lacrimi grele,/ Dumnezeu de sus/ în inimi ne-a pus/ pâlpâiri de stele...//*

*Maica Domnului Curată,/ ad-o veste minunată!/ Înflorește-n prag/ zâmbetul Tău drag,/ ca o zi cu soare./
Zâmbetul Tău drag/ îl așteaptă-n prag/ cei din închisoare!//*

*Peste fericiri apuse/ pune mila Ta, Iisuse!/ Cei din închisori/ Te așteaptă-n zori,/ pieptul lor suspină,/ cei
din închisori/ Te așteaptă-n zori/ să le-aduci lumină!//*

*O, Iisuse Împărate,/ iartă lacrimi și păcate!/ Vin de-alin ușor/ rănilor ce dor,/ cerul ni-l descuie,/ noi te-om
aștepta/ căci pe Crucea Ta/ stăm bătuiți în cuie!"*

(**Poezia în Cătușe**, Antologie, prefață, note, prof. univ. dr. **Aurelian I. Popescu**, Ed. Omniscope, Craiova-1995)

Constantin Aurel Dragodan (1919-2000), fiind vâstar al naționalismului, regimul roșu i-a întrerupt studiile de Drept, obligându-l să urmeze vreme de **22 de ani**, regimul de groază, ca deținut politic religios, din fioroasele temnițe, Jilava, Văcărești, Aiud, Alba-Iulia, Pitești, Tîrgu-Ocna, Caransebeș. După eliberare și-a luat licența în Filologie, funcționând ca profesor. Ajunge un eminent poet și un zelos mărturisitor.

Pecetea Nașterii Sfântului Prunc l-a cuprins în peștera celulei râncede unde mocneau tăciunii foametei încheștați în sloiuri de gheață, în vâlvătăi de-asupriri și-n lanțuri de galere, unde pâlpâirea de viață i-a aprins sufletul ca un candelabru pe cer, înmugurind rănilor sufletului, în lumini astrale pe ramurile cleste ale Neamului sfânt.

COLIND

*„Colindăm flămânzi și goi/ În pridvor de gând./ Anii cern zăpezi pe noi,/ Vise aprinzând.// Zac la ușă
drugii grei,/ Rănilor ce dor,/ Lanțurile-s clopoței,/ Ruga noastră-i cor.// Magii merg, tustrei acum/ Către
Vicleim./ Numai steaua noastră-i scrum,/ Drumul nu-l mai știm.// Doamne, mîna să-Ți întinzi/ Peste robii
Tăi,/ În adâncuri să ne-aprinzi/ Stea de vâlvătăi.// Vom porni din închisori,/ Fulgiuți de nea,/ Ca s-ajungem
până-n zori/ Lângă ieslea Ta.// Drept tămâie-am pregătit/ Lacrimi grele-n căni,/ Aur – lanțul ruginit,
Smirnă – sînge-n răni.// Suferința vom uita/ Sub cerești lumini,/ Serafimii vor cânta/ Încărcați de crini.//
Inimile, în cununi,/ Vom aduce-n dar,/ Peste jertfa lor s-aduni/ Nimburi mari de har!"*

Refren: *Linu-i lin cântăm la geam/ Noi colinde pentru neam.* (Constantin.A. Dragodan, *Itinerare în lanțuri* – Poeme 1945-1964, Ed. Ramida, București, 1992)

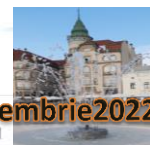
Gheorghe Popescu – Vîlcea (?)

Licențiat în **Teologie** la Chișinău și în **Litere** și **Filosofie** la București. Luptă pe frontul din Răsărit ca ofițer rezervist, decorat cu Ordinul „*Coroana României*” cu spade, în grad de cavaler cu panglică de „*Virtutea Militară*”. A fondat **Mișcarea de Rezistență – Vlad Țepeș II**, pentru care a fost „*recompensat*” cu **16 ani** grei în închisorile comuniste la Jilava, Văcărești, Aiud, Lugoj, Gherla. După eliberare a funcționat ca profesor de română și franceză. A publicat volumul de versuri „*Cuvinte din temniță*”, București-1991.

Colindul său pogoară spiritul mistic și forța creatoare peste agonisitele frumuseții ale Pantheonului străbun în care sălășluiesc menirea, slujirea și dănuirea Neamului.

COLIND DIN ROBIE

*„A venit și sfînta noapte de Crăciun,/ Să ne-aducă Leru-i Doamne în surghiun./ Picură printre zăbrele-un
colț de stea/ Miruind cu raza-i blîndă viața mea./ La fereastra amintirii stau și-ascult/ Velerim și Veler
Doamne de demult.// Lîngă temnița de plumb și mucegai,/ Poposit-au un moșneag și cu trei crai:/ Au cătat
să vază fețe omenești/ Și-au văzut doar oblonitele ferești.// Maica sfîntă toată noaptea a umblat,/ Ca să afle
un sălaș pentru-nnoptat./ Cad tăcerile de nea și-apasă greu,/ Peste iesle unde-i pruncul Dumnezeu.// Suflă-*

amarnic, suflă crivățul hain,/ Peste țară numai jale și suspin./ Plînge mama-n vatră, plîng copiii-n blid,/ Tot mai cruzi, irozii stepei neucid.// Zăvorîte ușile tac în fițîni,/ Nu mai vin colindători ca-n anii buni,/ Moș Crăciun nu mai aprinde-n pom făclii,/ Iar coliba și sălașul sînt pustii.// Numai sfintele colinde îngerești,/ Se revarsă, undelemn, din slăvi cerești,/ Vin heruvi și vin serafi cu mîini de crin,/ Să ne mîngîie pe frunțile de chin.// Și-n cătușele robiei ce mă strîng,/ Velerim din amintire-ngîn și plîng,/ Și spre maica, din sătucul troienit,/ Cu arhanghelii în noapte am pornit.” (Poeți după Gratii, vol. 2, op. cit.)

Valeriu Gafencu (1921-1952) era student la Drept și Filosofie, când secerea ateismului roșu s-a împlântat în ramurile sale puternice ce odrăsleau înspre o Corolă a frumuseții majestuoase a Trunchiului-STEJAR, înălțat să stea de strajă la hotar. Poet sensibil, trăitor mistic, isihast mărturisitor arzând în plenitudinea unui *Sfânt* al *Închisorilor*. În albastrul ochilor săi de Primăvară abia înflorită, s-a podidit tot cerul străbun în străfulgerarea viforului de doină și a aurei de legendă.

Viața scurtă hărăzită, retezată de Irozii roșii, i-a fost un Rug Aprins în care a străluminat continuu **Frumusețea Maicii Domnului**. Tinerețea în pîrgul frumuseții angelice i-a fost tămâiere în celulele reci, cu lacăte grele și cătușe de fier. Gîndul său curat, smirnă rară i-a oblojit rănile sfâșiate ca ofrandă a durerii. Viforul de ură l-a zgâlțâit din temelii, dar mîna **Fecioarei Maria** i-a fost mîngâiere sacră. Trupul i-a ars în asceza suferinței, înflorindu-i sufletul Mireasă – **Crin printre zăbrelle** într-o mireasmă de cer, al cărui nimb serafic trăia deasupra înțelegerii spirituale.

ÎN INIMA ROBULUI

„Domnu-Și face ieslea Lui/ În Noaptea Crăciunului./ Flori de crin din ceruri plouă/ Peste ieslea Lui cea nouă/ Și din flori picură rouă/ Peste ieslea Lui cea nouă.// Cîntă robii Domnului/ Înjugați la jugul Lui/ Pe malul Troțușului/ Dar cîntarea lor e mută,/ Că-i din suferință smulsă,/ Și-i cu rugăciuni crescută.// Stă un copilaș în zare/ Și privește cu mirare/ O fereastră de-nchisoare./ Lîngă micul copilaș/ S-a oprit un îngerăș/ Ce-i șoptește drăgălaș:// -Azi Crăciunul s-a mutat/ Din palat la închisoare/ Unde-I Domnu-ntemnițat;/ Și copilul cel din zare/ A venit de sărbătoare/ Să trăiască Praznic mare./ Un Crăciun la închisoare.” (NU UITA CĂ EȘTI ROMÂN! – Cîntece și poezii patriotice, ed. a II-a, Ed. Agaton, Făgăraș-2018)

Zorica Lațcu – Maica Teodosia de Vladimirești (1917-1990), dublu lic. în Filologie clasică și Filologie modernă, preparator universitar la Institutul Român Lingvistic București. A colaborat la „**GÂNDIREA**” – Gîndirea Elitei românești. Poetă înnăscută a devenit prin trăirea creștină o LIRĂ orfeică a lirismului misticii ortodoxe.

Zorica Lațcu s-a întrupat din esențele tari și aristocrate ale spiritului valah, întruchipând duhul autentic, patristic, filocalic al liricii carpato-danubiano-pontice.

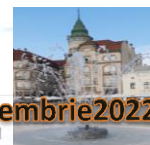
Marea poetă mistică și-a cernut suferința neamului prin propria suferință în temnițele atee ale regimului roșu care a făcut din Regat, o România penitenciară.

Patriarhul vâlcean, **Justinian Marina**, Părintele Națiunii, o prețuia în mod deosebit numind-o, pe **Maica de Vladimirești**, „*Perla monahismului românesc!*”

COLIND

„Lerui, Doamne, Ler,/ Din înaltul Cer,/ Cerne Maica, cerne,/ Fulgii moi i-așterne,/ Nimeni să nu-i vadă/ Urma prin zăpadă,/ Să nu se cunoască/ Ce fiu va să nască.// Lerui, Doamne, Ler,/ Din înaltul Cer,/ Coboară, coboară/ Preasfînta Fecioară;/ Dar pe unde merge/ Urma I se șterge,/ Taina din vecie/ Nimeni să n'o știe.// Lerui, Doamne, Ler,/ Din înaltul Cer,/ Intră'n staul, iată/ Maica Preacurată/ În staul de vite,/ Pe paie strujite,/ Să nu se cunoască/ Ce fiu va să nască.// Lerui, Doamne, Ler,/ Din înaltul Cer,/ Cerne luna, cerne,/ Raze albe-așterne,/ Lumină cerească/ Din iesle să crească,/ Razele'n zăpadă/ Îngeri să le vadă,/ Din înaltul Cer./ Lerui, Doamne, Ler!...”

(Zorica Lațcu, *Osana Luminii*, Ed. „Credința strămoșească”, 2016)

Nichifor Crainic (1889-1972), profesor universitar doctor, academician, ilustru teolog, eseist, filosof, scriitor, poet al „*Șesurilor natale*” în „*Țara de peste veac*”, în *Țara frumoasă ca soarele de pe cer*, pe care a slujit-o și a slăvit-o cu o nemărginită înflăcărare naționalist-creștină. Devenit poet mistic în închisoare, cu volumul scris oral la Aiud, *Șoim peste prăpastie*. A fost un publicist de prestigiu și Părinte al „*GÂNDIRII*”. Ca deținut politic religios, a încununat temnițele Văcărești și Aiud.

Nichifor Crainic s-a revarsat prin suferința trăită în temniță înspre poporul său, cel suferind, de *afară*, ca o vioară fermecată pe inimile flămânde de zborul mistic și licăririle tăinuitelor fântâni de curcubeie ce-i țâșneau din culcușul de-azur al harului.

MAGII

„V-ați făurit un vis de-acele/ Ce-au fost aieva-n Canaan,/ Străvechi tălmăcitori de stele/ Sub cerul din Iran.// Întinderea scîntîietoare/ Pălia-n adîncuri ca un fum,/ Cînd călăuza de vilvoare/ V-a luminat a drum.// Și-a fost că zile după zile/ Pe creștet steaua vă lucea./ În pas molatec de cămile/ Călătoreați cu ea.// Păreau picați pe cer curmalii/ Umbrind răcoare de fîntîni;/ În golul mort urlau șacalii,/ Dar voi, trei magi bătrîni,/ Sporind din semnul peste fire/ Tăria cugetului slab,/ Treceați paraginile-asire/ Și haosul arab.// Treceați cu ochii-n steaua care,/ Cu vrăji în minunatu-i chip,/ Tîra trei umbre legendare/ Pe drumuri de nisip.../ O. magi, pe curgerea de veacuri,/ Tremurătorul strop de foc/ Ni-arată căi fără conacuri/ Spre tainicul noroc.// Și de-am crezut într-o minune,/ Dureri – potop nenumărat - / Legenda voastră nu le spune,/ Dar noi le-am îndurat.// Și, peste măguri de ruine,/ Același crez vizionar/ Anină marile destine/ De același strop de jar.// Pe frunți cu magica lucoare,/ Străbatem neguri și vîltori,/ Spre zarea veșnic schimbătoare/ Statornici călători.// Treptat se face cînt obida,/ Iar îndoielile – temeiu:/ Ne-mbracă steaua cu hlamida/ Cerescului poleiu.// Și-n fulgerarea-i diafană,/ Prin vreme, o magi, vă străvedem - /Cutezătoare caravană/ Sosind în Betleem.”(Nichifor Crainic, *Poezii alese* – 1914-1944, Roza Vînturilor,1990)

Virgil Mateiaș (1909-1995), licențiat în Drept, avocat de Făgăraș, înrolat ca ofițer, în războiul de reîntregire, decorat cu Ordinul „*Bărbăție și Credință*” cu spade cls. a III-a și „*Coroana României*” cls. a V-a cu Spade și Panglică de Virtute Militară. A urmat apoi drumul deținutului politic religios, pe vreme de năpastă și primejdii 13 ani.

Iconostasul suferinței sculptat în atelierul terorii regimului concentraționar, redă icoana marelui poet de o remarcabilă sensibilitate reflectată în generațiile ce-l înțeleg.

VINE MOȘ CRĂCIUN

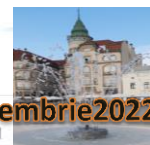
„Azi, Moș Crăciun se-mbracă suversiv/ În pelerina lungă de zăpadă,/ Că e pribeag de zece ani și vrea/ Ca nimeni să nu-l știe, nici să-l vadă.// Așa încât, îți va veni-n fereastră/ Și-ți va grăi ușor, am înnoptat,/ Tu să-nțelegi că-i Dumnezeu la ușă/ Și să-i răspunzi: da, da, Te-am așteptat!// De-ar fi venit cu magi și cu păstori,/ S-ar fi aprins luminile din Cer;/ Ori noi trăim aci adânci fiori/ Cu bietul Moș Crăciun fugar, prin ger.”

[23 Decembrie, 1953, Securitatea Brașov, celula 8.](Virgil Mateiaș, *Drumețule, oprește-te și vezi...*, Ed. Eminescu, București, 1999)

Vasile Blănaru-Flamură (1913-2000), absolvent al Academiei de Teatru și Cinematografie – Secția literară-Iași, în 1937. Reputat jurnalist, strălucit reporter de război și remarcabil poet, prin volumul de poezii, „*Talazuri*”-1939. Pentru crezul său în Cerul și Pământul străbun, regimul roșu l-a arestat în anul 1949 și condamnat la moarte. Iubirea de Dumnezeu și de Neam i-a comutat pedeapsa capitală, executând 12 ani de infern, care l-a pregătit ulterior pentru Paradisul celest. După ieșirea din Infernul concentraționar a strălucit prin Condeiful său miraculos, cu o bogată zestre mărturisitoare, la care a adăugat un alt volum de poeme, scris în memorie, în temnițele prin care a suferit, *Crini printre Zăbrele*.

COLIND ÎNCĂTUȘAT

„Lerui, Doamne, lerui, ler, lerui!/ e deschisă poarta cerului./ Lerui, Doamne, în colind și vers!/ Steaua ce opritu-s-a din mers/ s-a-nfrățit cu magii diadem,/ hăt, sub crugul altui Betleem.// Lerui, Doamne, leroi și leroi./ Tacă noaptea să tăcem și noi./ Doarmă-n paza ultimului sol,/ pe icoana maicii din pristol,/ veacul

care ni s-a frânt și nu-i/ Lerui, ler spre țara nimănu!// Se înalță glasuri în sublim:/ Slavă ție, sfânt Ierusalim!// Prin colind le spunem tuturor/ Stelelor oprite în sobor/ că un ler și înc-un an apus,/ că-i cernit și straiul gerului/ Lerui, Doamne, lerui, ler, lerui.// Anilor ce ni s-au frânt aici./ Lerui, ler, sub aștri – licurici,/ astăzi pentru toți ce nu mai sânt/ Lerui, Doamne, lor, în legământ!// Iar celor ce încă n-au plecat/ Lerui, ler...colind descătușat!" – Aiud, 1962. (V. Blănaru-Flamură, Crini printre Zăbrele, Sepco, 2000)

Sergiu Grossu (1920-2005), dublu licențiat în Litere și Filosofie, cu „*Magna cum laude*” și studii teologice, încununează tărâmul sacru dintre „*Marile ape*” – **Basarabia**, după Bogdan P. Hașdeu, Alexei Mateevici, Valeriu Gafencu, Ioan Ianolide, Andrei Ciurunga, Antonie Plămădeală, Nestor Vornicescu, preoții Vasile Țepordei și Sergiu Roșca, Eugen Coșeriu, Grigore Vieru, Mihai Cimpoi, Anatol Petrenco ș.m.a.

5

Înrolat în **Oastea Domnului**, ajunge un **general-condeier** în slujba lui Dumnezeu. După ce a adus jertă curată în temnițele comuniste Aiud, Canalul Morții, a emigrat la Paris, unde surprinde lumea subțire a Diasporei cu o prodigioasă activitate literară, redescoperind sensul inițial al Poezia, cel divin, religios, mărturisitor întru Hristos.

Mlădiță a CUVÂNTULUI divin, **slova** lui Sergiu Grossu, slăvește viersul românesc în plenitudinea simfoniei sale serafice, îmbrăcând straiile de cer ale simplității, îngenunchind cu smerenie de monah în taina tărâmului de aur al poeziei religioase.

ÎN NOAPTEA SFÂNTĂ

„În Noaptea Sfântă de Crăciun,/ Pe drumul nins de lună,/ Trei magi călări, cu suflet bun,/ Aleargă împreună.// De unde vin? Cum se numesc?/ Ce doruri îi frământă?/ Spre-o iesle ei călătorească/ Și cerurile cântă.// Și cântă-n inimile lor,/ Aprinsă, bucuria:/ Azi S-a născut un Salvator,/ Azi S-a născut Mesia.// Nu simți fiorul de atunci/ Și-n noaptea asta, frate?/ Iisus te-așteaptă să-I arunci/ Povara de păcate.// El stă în ieslea Lui și azi,/ Iertare dând și viață./ Încearcă în genunchi să-I cazi/ Cu inima-ți de gheață.// Mărturisește-I fapta rea/ Și-a patimii revoltă - / Și-o albă, minunată stea/ Va răsări pe boltă!// Vedea-vei îngeri și lumini/ Pe umerii tăi șubrezi,/ Când vei veni să I te-nchini/ Cu ochi smeriți și umezi.” (Sergiu Grossu, *Pietre de aducere aminte*, Ed. <<Oastea Domnului>> - Sibiu, 2002)

Eugenia Indreica Damian (1925-2015)

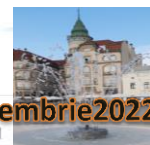
Cea mai bună prietenă de suferință și apoi de har a marei mărturisitoare și eseiste creștin-ortodoxe **Aspazia Oțel Petrescu**, s-a cernut într-o Auroră boreală a Liricii. Luminată de candoarea unui suflet frumos, fiică a Harghitei, a ars întru Mântuitorul Hristos, Care i-a vibrat în inima sa îmbobocită, mireasma fascinației versului diafan, răsfânt în cultul străbun și iubirea de Patrie. Era studentă la Facultatea de Istorie Cluj, când securitatea i-a frânt aripile primăverii vieții, azvârlind-o sub povara celor **12 ani** de temniță la Mislea, Dumbrăveni, Miercurea Ciuc, Jilava, Botoșani, Arad.

COLIND

„Spre ferestre-ndepărtate,/ **Florile dalbe**,/ Inima mea drumuri bate,/ **Florile dalbe**./ Și port steaua-ntr-un răsuflet,/ **Florile dalbe**, Creangă de colind în suflet,/ **Florile dalbe**./ Și mă duce, mă tot duce,/ **Florile dalbe**,/ Suflă crivăț la răscruce,/ **Florile dalbe**./ Și mă-ntoarnă-nvolburată,/ **Florile dalbe**,/ Cu copilăria toată,/ **Florile dalbe**./ Și să-mi vină, să-mi tot vină,/ **Florile dalbe**,/ S-arunc bulgări de lumină,/ **Florile dalbe**./ Ci botează-mă cu stele,/ **Florile dalbe**,/ Doamne,-n visurile mele,/ **Florile dalbe**./ Și botează încă-o dată,/ **Florile dalbe**,/ Anii Ciucului de piatră,/ **Florile dalbe**./ Cu mari volburi de ninsoare,/ **Florile dalbe**,/ Cu duh blând de sărbătoare,/ **Florile dalbe**.” – scris în memorie și transmis colegelor, în temnița Miercurea Ciuc.

(*Poezii după Gratii*, Mănăstirea Petru Vodă, 2010)

Dumitru Oniga (1925-2015), a iubit de mic poezia, astfel că în clasa a III-a de liceu știa pe de rost aproape toate poeziile lui Eminescu. Era un împătimit al cititului. De altfel cartea i-a salvat viața. Pe 21 Ianuarie 1941, între rebeliune și lovitura de stat, elevii și studenții naționaliști demonstau prin cântece

patriotice pe străzile orașelor. La Suceava într-un astfel de marș se afla printre liceeni în costum național și Dumitru Oniga, care plecase de la școală și neavând servietă și-a băgat cele 3 cărți la brâu. Un glonte rătăcit i s-a înfipt printre cărți în burtă, perforându-i intestinele. Grație eminentului chirurg **Traian Bona**, operația a reușit, dar situația i s-a agravat, căci a venit siguranța care l-a trimis la închisoarea din Cernăuți. Avea 15 ani și a fost *cazat* într-o clelulă la etajul I, deasupra celei în care a fost închis marele compozitor- martir **Ciprian Porumbescu**. A fost transferat după 10 luni la **Academia Aiud**, unde *conferențiau*, misticii **Valeriu Gafencu**, **Iaon Ianolide**, **Nicu Mazăre**, **Virgil Maxim**, **Anghel Papacioc**, **Marin Naidim**, **Iulică Bălan**, **Costică Pascu**, **Jean Agapie** ș.a.

De la Aiud, **Dumitru Oniga** a ajuns la penitenciarul Alba-Iulia, unde a cunoscut alte personalități de elită ale țării, **Ion Gavrilă Ogoranu**, marele luptător al Rezistenței Anticomuniste, muzicologul **Mircea Morărescu**, frații săi, poetul **Dragoș Morărescu** și arhitectul **Morărescu**, ucis cu Alexandru Moldovan de securitate (pe primii trei am avut privilegiul să-i cunosc destul de bine), Paul Miron, frații Voicescu ș.a. Eliberat în 1945, rearestat în 1948, pentru 8 ani la Aiud, eliberat în 1956, arestat în 1958, trimis la Canal în 1959, până la eliberarea din 1964. A ajuns subinginer și renumit poet.

Elevul Oniga și-a strâns chinul și durerea filtrate prin suferința primăverii sale, în Crinul inimii, ca într-un teasc încins, nu cu cercuri de fier, ci cu cercuri de lacrimi și sânge, spre a curge esența Dorului, DARUL licoarei sublime a creației sale angelice.

COLIND

„Colind străbun cules de pe psaltiri/ Te-a scris o mână slabă de bătrân,/ Ți-a pus miros de smirnă și de fân/ Cum spun în carte sfinte proorocii.// Sub geamul închisorii mai rămân/ Doar fulgii de zăpadă cu-amintiri,/ Colindul vechi cules de pe psaltiri/ Se stinge-n fum de smirnă și de fân./ Prin ce hrisoave vechi și-n ce trecut/ Mergi, suflete, în noaptea de Crăciun?!/ Vibrezi adânc, ca u colind străbun/ Te bucuri de Iisus cel Nou Născut.// Și lacrimile-n taină se adun/ Pe-același drum de lacrimi cunoscut,/ Din rănilor ce vin și ce-au trecut/ Un cântec nou în Noaptea de Crăciun.”- Aiud, dec. 1952.

(Dumitru Oniga, *Fiorduri – Poezii*, Ed. „Bucovina Viitoare” 2000, Anul Eminescu)

Petru C. Baci (1922-2017), licențiat al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, București. Înflăcărat răzeș de Bacău a format un grup de rezistență anticomunistă. După 6 luni a fost arestat, *grație* unui iuda, strecurat anume printre ei, fără sentință, făcând 13 ani, apoi eliberat în 1961 și rearestat între 1975-1977, cunoscând grozăvia fioroaselor temnițe, Ministerul de Interne, Văcărești, Galați, Suceava, Rahova, Iași, Bacău, Pitești, Craiova, Jilava, Aiud, Poarta Albă, Peninsula, Capul Midia, Grindu, Periprava, Borzești, Onești.

Am avut privilegiul să mă bucur de aleasa sa prietenie câțiva ani buni și frumoși.

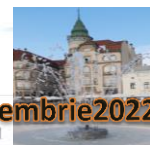
Petru Baci, ca o privighetoare a harului, se așează pe fruntea de lumină a Strămoșilor împletind văzduhului astre. Pe aripa înghețată a Celularului, răsună doar bocancii temnicerilor-brute, când Noaptea Albă, Sfântă le-a adus lumină în candelor sufletelor încremenite. Speranțele albastre și surâsurile de heruvimi au topit durerea, gerul și foamea, prefăcându-le în veșminte de lumină și cântări serafice.

NOAPTEA DE CRĂCIUN

„Ferecat în lanțuri, sfișiat de ger,/ Mă veghează-n noapte crîncen temnicer/ Mi-au luat fereastra, hainele-mi luară,/ Mă rotesc de una, frigul mă doboară.// Temnicerii toarnă apă pe podea;/ Iisuse, mă doare, crucea mi-e prea grea./ Noaptea de Crăciun, nu mai cînt Domn, Domn./ Iisuse, mi-e foame, Iisuse mi-e somn...”

(*Poeți după Gratii*, vol. 2, coord. C.A. Dragodan, Arhiva A.S.F.D.P.R., 1993)

Vasile Voiculescu (1884-1963), genial poet și eminent scriitor, „*Doctor fără de arginți*”, înalt ofițer de armată și-a așteptat martiriul, l-a răbdat, l-a împlinit cu strălucire valahă, purtând Crucea grea oferită de Hristos, cu dârzenie și înțelepciune până la capăt. Arestat în 1958, la vârsta de 74 de ani, în lotul „*Rugul aprins*”, Cenaclu aprins de poetul mistic-isihast, ieroschimonahul Daniil Tudor, ucis în închisoare.

A îndurată tortura celor 5 ani de temniță grea și de boală gravă la cele mai feroase temnițe Jilava și Aiud, care i-au grăbit sfârșitul imediat după eliberare.

„Socotesc că poezia lui Vasile Voiculescu, mărturisirea unul dintre cei mai mari teologi ai Ortodoxiei, Părintele Profesor **Dumitru Stăniloae**, este cea mai substanțială și mai originală poezie românească după aceea a lui Eminescu, deoarece exprimă un sentiment de taină a realității propriului popor român, precum proza lui desfășoară mai pe larg acest sentiment.” (ibid., p. 18)

MAGII

„Pe urma stelei strălucite ce-a izvorât din infinit/ Trei magi, sătui de contemplare, încălecară și-au pornit.../ Ca trei lunateci prinși de-un farmec, nici nu priviră înapoi,/ Ci s'avântară 'n largul lumii, naivii, gârbovii eroi./ Deși din porțile cetății un pas afară n-au făcut,/ Mergeau acum ca duși de aripi pe-un drum deapururi cunoscut./ Străini, pe țărături neumblate, pe mări, prin codri și pustii/ Deadreptul cale își croiră pe urma stelei argintii.../ Înfrigurați, nu se opriră nici chiar când steaua-i părăsi:/ Și nu știau unde-au s'ajungă, știau atât, ce vor găsi!/ În fundul lumii străbătură, apoi încet s'au înturnat/ Prea fericiți c'au dat prinoase și că 'n sfârșit s'au închinat./ Și cum li se vărsa din suflet prisosul sfintei bucurii,/ Bătrânii magi de-odinioară păreau acuma trei copii./ Ce 'nsuflețiți ca de-o izbândă, își cred tot visul împlinit/ C'au mers pe urma unei stele... ce s-a pierdut în infinit.” (Vasile Voiculescu, Poezii 1916, Fund. Regală pt. Literatură și Artă, București 1944)

Ion Popescu (?), model de atitudine, înzestrat cu o tărie de sacrificiu, balsam pentru curmarea suferințelor oricărui camarad prigonit și persecutat, și-a înfiat nația care l-a creat prin genul filocalico-literar întru Mărturisirea sa naționalist-religioasă.

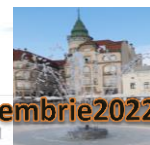
ÎN LOC DE COLINDĂ

„Lerui-Ler, peste păduri/ cântă parcă munții suri!/ Nu știi, stele-albastre ard?/ Poate lacrimile cad,/ plânge cetina de brad.../ Lerui-Ler, a fost odată/ Țara asta minunată/ căci nici basmul n-o cuprinde./ Din adâncuri care pier/ veneau îngerii din cer/ peste țară să colinde./ Auzeai lângă bordei/ cântece de clopoței;/ cântau clopote de-argint/ la palat de mărgărint/ și lăsau atâta pace/ pe bătrânele conace.../ Cobora și Domnul Sfânt/ Cu Sân-Petru pe pământ,/ doi moșnegi, cu mâini de ceară,/ îi vedeai umblând prin țară./ Nu știai că prin nămeți/ trece sfânt izvor de vieți,/ nici știai că ai la cină/ Sfânt, izvorul de lumină!.../ Lerui, basmul ar tot crește,/ de-l începi, nu se sfârșește!// Lerui-Doamne, dalbe flori!/ În țara colindelor,/ numai vântul mai colindă;/ spartă-i ușa de la tindă/ de prigoana răilor./ Casa nu e luminată,/ copilașii s-au culcat/ necântând ca altădată!/ Mama plânge-ncet la vatră,/ tata-i dus întemnițat./ Lerui-Doamne, dalbe flori!/ Pentru cei din închisori/ nu sunt clopote să sune/ astăzi pentru rugăciune./ Eu aștept colindători/ croncănind, un stol de ciori.../ N-am nici nuci,/ nici mere dulci,/ nici colaci, nici pâine, mamă!/ Le-o da pieptul de aramă/ ca să-i smulgă inima;/ s-o sfâșie – pradă grea-/ hrană pentru Țara mea!// Le-oi da ochii mei de cer/ licărind – albastre stele-/ peste anii grei de ger/ ca să-i ducă țării mele/ pentru dorurile grele,/ pentru tot amarul ei...” (Poezia în Cătușe, Omniscop-Craiova, 1995)

Ionel Zeană (1912-2002), aromân de aur, medic tămăduitor și „Doctor fără de arginți”, a pățimit peste 17 ani prin catacombele penitenciarelor, Aiud (peste 9 ani), Constanța, Jilava, Noua Culme, Periprava, Văcărești. Crezul dârzeniei sale de luptă s-a întezit într-o confesiune lirică de înaltă trăire, prin suma poemelor nituite cu sânge, lanțuri, zeghe, gratii și cătușe, într-o sacră și apocaliptică „Golgota românească.”

NOAPTE DE CRĂCIUN

„Ieșim ca niște cârțițe din hruba/ În care picuri grei de apă cad./ În fața porții ne așteaptă duba/ Să ne transporte undeva-n alt iad./ Îngrămădiți pe coridor de-a valma,/ Pășim în gând cu semnul sfintei cruci./ Ne-mproașcă cu ocară și sudalma,/ Cordoanele de cerberi politrucii./ Și, înfășcându-ne cu lăcomie,/ Ne-nghite duba ca un căpcîun./ În tot orașu-i liniște pustie,/ În noaptea asta tristă de Crăciun./ Sub streășina cu țurțuri și cu vată,/ Nu mai vibrează glasuri argintii./ Dintr-o copilărie-ndepărtată,/ Răsună-n noi colindele târzii./ Nu-și mai vestește nimeni bucuria/ Că s-a născut în noaptea asta Crist./ Doar îngerii îi cântă-n cer solia - / Crăciun amar, însângerat și trist./ Copiii azi se roagă sub icoane,/ Să le aducă Moș

Crăciun în zori,/ Mălai în locul pungii cu bomboane/ Și tații îngropați în închisori.// Strivim tăcuți o lacrimă pe gene./ Ni-i sufletul pustiu și răvășit/ Asemeni unui cuib cu fulgi și pene/ Din care rândunelele-au fugit.// În țară azi dezmațul și urgia/ Domnesc în numele lui Anti-Crist./ Nu se desghioacă-n nimeni bucuria/ Și neamul tot e-nsângerat și trist!"

(Ionel Zeana, *Golgota Românească – Poeme*, Lamura, București-1995)

Despa Olariu (1920-2000), aromâncă din Macedonia, dublu licențiată în Științe Economice și Medicină. A fost arestată în 1959, pentru „*crima de uneltire împotriva ordinii sociale*”, cu o sentință de 25 de ani. În fapt, eroina de vârstă eminesciană, citise însetată și flămândă de spirit, **poeziile Marilor, Radu Gyr și Nichifor Crainic**. În supliciuul celor 6 ani, a zugrăvit cu pana gândului fierbinte, cromatica sublimă a poeziei, care va vedea tiparul în anul 1993, **Lumini pe crucea mea din bezne**.

AZI ȘI-N CELULE-I SĂRBĂTOARE

„Azi și-n celule-i sărbătoare/ Și inimi mii cântă-n surdină/ Minunea, nașterea divină./ E azi Crăciunul Sfânt și Mare.// Și mii de suflete în vrajă/ Închină imn Celui de Sus,/ Și mii de suflete de strajă/ Se pleacă blândului Iisus.// Căci El ne-aduce-n dar iubirea/ Pe-acest neîmpăcat pământ./ El este-n veac nemărginirea./ Osana! Iisuse Sfânt!”

(*Poezii după Gratii – Mănăstirea Petru Vodă*, Ed. Mănăstirea Petru Vodă, 2010)

Sandu Tudor – Ieroschimonahul Daniil (1896-1962), mobilizat în ultimul an de liceu, pleacă pe front în 1916 și ajunge sublocotenent. Se înscrie la Facultatea de Filosofie și Litere, la Academia de Arte Frumoase și la Școala de Ofițeri de Marină Civilă. Ajunge profesor la Pogoanele. Debutează cu volumul de versuri **Comornic**, în 1925 și devine colaborator la celebra revistă **Gândirea**. S-a remarcat ca un fin și zelos ziarist și provocat de o jurnalistă de scandal, franceză, atee, ce profanase memoria unor monahi ai Sfântului Munte Athos, pleacă să se *convingă* în anul 1929.

Călătoria la Sfântul Munte Athos a omului de cultură, a Don Juanului modern, a devenit pelerinajul care l-a convins și l-a convertit pentru intrarea în monahism.

În anul 1930, a fondat revista săptămânală **Floarea de Foc**, iar în 1933, cotidianul **Credința – ziar independent de luptă politică și spirituală**.

În 1939, este concentrat – până în 1941. În 1942, este arestat pentru scurt timp de Siguranța Generală. Rămâne sub arme până în 1944. Eșecul în viața de familie îl determină să intre în monahism. Inițiază mișcarea spirituală „**Rugul Aprins**”, cu mari personalități culturale precum, părintele Dumitru Stăniloae, arhimandriții Sofian Boghiu, Benedict Ghiuș, Felix Dubneac, celebritățile mirene, Al. Mironescu, Vasile Voiculescu, Paul Sterian, monahul Andrei Scrima, Paul Constantinescu, Vasile Elian, Constantin Joja, Ion Marin Sadoveanu, părintele rus Ioan Kulîghin ș.a.

Pe 3 Septembrie 1948, a fost tuns în monahism cu numele de Agaton, la mănăstirea Antim din Capitală. Doi ani mai târziu ajunge ieromonah la Mănăstirea Crasna-Gorj. În anul 1950 a fost arestat și trimis la Canal. Eliberat în 1953, se mută la Mănăstirea Sihăstria Neamț, unde primește hirotesia de schimnic cu numele **Daniil**, ajungând stareț la Mănăstirea Rarău. Întețind cu mare râvnă focul spiritual la **Rugul Aprins**, a fost arestat în 1958, sub acuzația de activitate mistică. A fost pus în lanțuri grele și torturat aproape continuu. După 5 ani de calvar neîntrerupt, irozii călăi și fariseii roșii din închisoarea Aiud l-au omorât în 17 Noiembrie 1962, ora 1 noaptea.

În temniță ieroschimonahul Daniil s-a transfigurat prin rugăciunea inimii, prin meditațiile filosofico-teologice, prin poezia religioasă de o înaltă ținută filocalico-sofianică, într-un mare mistic, un profund ascet și un isihast demn de Patericul valah.

Flacăra focului rugăciunii și fiorul dorului dogoritor, pogorâte în inima poetului isihast s-au prins în coarda celestă a sufletului, ca niște limpeziri serafice, brodând cel mai frumos Imn, Sublimei Crăieșe a Cerului și a Pământului – **Fecioara MARIA**.

IMN-ACATIST la Rugul Aprins al NĂSCĂTOAREI DE DUMNEZEU

*„Cine este ACEASTA, ca zorile de albă și curată?
E Împărăteasa rugăciunii, e rugăciunea întrupată.
Stăpână, Porfirogenetă și Doamnă a dimineții,
Logodnica Mângâietorului, Preschimbător al vieții,
spre Tine, noi alergăm, arși, mistuiți de dor!
Ia-ne și pre noi părtași ai sfântului munte Tabor.*

*Și fă – Te și nouă
umbră și rouă,
Tu, adumbrirea de dar,
să-și afle și firea
noastră înnoirea
din plămadă de har.*

*Ca să strigăm cu toată făptura
într-o deplină închinăciune:
Bucură – Te Mireasă
urzitoare de nesfârșită rugăciune!”*

(Caietele Preacuviosului Părinte Daniil de la Rarău (Sandu Tudor) – Sfințita Rugăciune, Ed. Christiana București, 2000)

Poeții Crucii, valahii creștini ortodocși s-au transfigurat în Iadul temnițelor atee pe unde și-au purtat foarte mulți ani Golgota Românească. Unii erau deja consacrați înainte de închisoare. Alții urmau aceeași CALE lirică a devenirii. Mulți însă, s-au născut poeți în acele tenebre apocaliptice ale Gulagului concentraționar.

Rugăciunea neîntreruptă, meditația filosofică, cugetarea teologică, comuniunea cu preoții, monahii și personalitățile culte încarcerate, suferința asumată ca pe o virtute, harul odrăslitor pogorât de Mântuitorul HRISTOS și dragostea Maicii Preacurate a zămislit o **mare renaștere spirituală, mistico-isihastă**, care a creat **PERSOANE, GENII, EROI, MĂRTURISITORI, CUVIOȘI, MARTIRI, MUCENICI, PROFEȚI și SFINȚI**, în rândul personalităților deținuților politici religioși (creștini ortodocși).

Colindele Poeților Crucii scrise în memorie virtuală cu efort suprem și transmise cu sacrificiul asumării pedepsei celei mai aspre, au fost Balsamul credinței, Mireasma nădejzii, Anafora suferinței, Potirul cuminecării, Osia dăinuirii întru Iubirea Hristică.

Închinarea noastră să ne fie un COLIND serafic pentru Domnul HRISTOS, pentru Crăiasa MARIA, pentru Poeții Crucii, Martirii și Mucenici Neamului!

23 Decembrie 2022